

A co když jsem BLÁZEN?

KAREN
HARRINGTONOVÁ

Albatros

A co když
jsem
BLÁZEN?

KAREN
HARRINGTONOVÁ

ALBATROS

Kniha vznikla v rámci semináře Nakladatelská teorie a praxe při
Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

SURE SIGNS OF CRAZY

Copyright © 2013 by Karen Harrington

Translation © Petra Jelínková, 2014

This edition published by arrangement with Little, Brown and Company,
New York, New York, USA. All rights reserved.

ISBN 978-80-00-03658-8

Mým jedinečným Gigi a Lauren

Vsadím se, že jste nikdy nepotkali člověka, jako jsem já. Ledaže byste věděli o někom, koho se máma pokusila utopit, a teď žije s tátou alkoholikem. Pokud jsou další takoví lidé, tak bych je chtěla fofrem poznat. *Fofrem*, což je právě teď moje nejoblíbenější slovo, se říká v seriálech o policajtech, když nějaký detektiv rychle potřebuje informace. Od někoho s podobným osudem bych se totiž mohla leccos dozvědět, zvlášť kdyby byl starší než já – mně je skoro dvanáct. Teď se totiž musím většinu věcí učit sama.

Tohle jsem si zapsala do svého *pravého* deníku. Nahlas bych to ani za nic nepřiznala. Nikdy.

Jestli vás to zajímá, tak mám pravý deník a falešný deník. Falešný deník je lákadlo, které ukryjete někde úplně na očích.

Pokud ho někdo najde a přečte si ho, bude si myslet, že jste normální a všechno je s váma v pořádku. Když do něj píšete, stačí si jen představovat, že se do něj podívá někdo dospělý, a vymýšlíte věci jako:

Dneska byl super den. Dostala jsem jedničku z písemky z matematiky a našla jsem si novou kámošku. Jmenuje se Denise a při počítání si brumlá.

Pravý deník je jenom pro mě. Je osobní a upřímný. Poslední dobou si píšu o problémech, které se snažím rozlousknout. Zapsala jsem si tohle:

Zbývají už jenom dva týdny školy. Až naposledy zazvoní, budu mít dva obrovitánské problémy.

Problém č. 1: Čeká mě nudné léto, které budu muset strávit v nudném domě u babičky a dědy.

Problém č. 2: Za tři měsíce půjdu do sedmé třídy, kde budeme dělat ten příšerný projekt „Můj rodokmen“, který letos musela dělat Lisina sestra. Celá škola se dozví o mojí mámě.

První problém se můžu pokusit vyřešit, ale problém číslo dva je tragicky neřešitelný. Netuším, jak bych se tomu projektu mohla vyhnout, pokud se teda neodstěhujeme a nepřejdu na jinou školu. Tuhle variantu musím prozkoumat.

Není úplně jednoduché vést si dva deníky, ale je to nutné. Musím si zaznamenávat fakta, stopy a seznamy slov někde, kde je nikdo kromě mě neuvidí. Ne všichni reagují na slova stejně. S některými slovy je potíž. Takový slovní potížišťa

způsobí, že se člověku, kterému ho řeknete, změní výraz ve tváři. Pro některé lidi to je třeba slovo *láska*. Potíž bývá taky se slovem *šílenec*.

O tom bych měla něco vědět.

Jednou, zrovna když jsme se nastěhovali do Garlandu do ošklivého hnědého pronajatého domku v ulici Yale Court, jsem použila slovo šílenec k popisu svojí matky a táta se tak napružil, až to skoro vypadalo, že do něčeho praští. Bylo to kvůli škole, zrovna jsme ten den měli probírat povolání. Táta se mě zeptal, jestli tuším, čím bych jednou chtěla být. Po pravdě jsem o tom uvažovala pořád, protože jsem čekala, jestli se ukáže, že jsem šílená po ní.

A tak jsem tátovi řekla: „Nebylo by lepší napřed zjistit, jestli to zdědím a budu šílenec jako ona, než si začnu vybírat povolání?“ Vůbec nevím, proč jsem to řekla nahlas. Normálně si dávám pozor, jaká slova ze mě vypadnou.

Tátovi se v očích objevila taková bolest, že jsem chtěla odejít pryč. Ale protože blokoval jedinou cestu, kterou se z naší nudlovité kuchyně dá projít, nebylo kudy. Měla jsem záložní plán, že vlezu do skříňky v kuchyni a schovám se tam. To už je ale opravdu něco, když víte, že kuchyňská linka v pronajatém domě patří k nejdopornějším věcem vůbec. Pokud existuje seznam nejnechutnějších míst na světě, tyhle skříňky tam určitě patří.

„Promiň,“ řekla jsem.

Zhluboka se nadechl a řekl mi, že nebudu šílená, a tohle už o ní prosím nikdy, ale NIKDY neříkej, mladá dámo! Na to jsem nemohla nic odpovědět, protože jsem se bála. Škoda že jsem neměla odvahu mu říct, že jsem si *šilence* našla ve slovníku.

Věděla jsem, že jsem použila správné slovo.

šílenec, *-nce* m. duševně nemocný, pomatený, vyšinutý člověk

Šílenec jsem si přidala na seznam potížístů.

Pravý deník si schovávám mezi dva složené ručníky pod umyvadlem u sebe v koupelně a návnadu nechávám na nočním stolku. Je na ní zlatý zámeček, takže by si člověk myslel, že se tam skrývají nějaké důležité věci.

Z

Byly mi teprve dva roky, když matka napustila do dřezu vodu a pokusila se mě utopit. Občas mi připadá, jako by to byla nějaká paní odnaproti a my jsme sledovali její příběh ve zprávách a říkali si: „*No ne, to je hrůza, chudáci příbuzní.*“ Psychologové, ke kterým mě táta kdysi poslal, tomu říkali „ten incident“ a pořád se ze mě snažili vytáhnout nějaké podrobnosti, anebo mi je pro změnu nacpat do hlavy.

Jeden z nich, pan doktor Madrigal, si byl naprosto jistý, že si dokážu vzpomenout na nějaké detaily z toho dne, a tak se mě pořád vyptával, jestli mám noční můry o vodě nebo strach z vody. Ne, nemám. Ale řeknu vám, kdybych k němu do ordinace chodila častěji, tak se u mě rozhodně rozvine fobie z plavání.

fobie, –e ž. chorobná úzkost, obava, odpor

Takže i když jsem v tom příběhu hrála hlavní roli, znám ho celý jen z toho, co je zapsané černé na bílém. Řekli byste si, že se ze mě stala vyšetřovatelka. Spoustu věcí si může najít kdokoli, kdo má počítač. Bojím se vyhledávat cokoliv doma, a tak jsem veškeré pátrání prováděla v knihovně. Do vyhledávače jsem zadávala *proces s Jane Nelsonovou*.

Jane Nelsonová je totiž moje matka.

Pokud si ji zadáte do Googlu, vyjede vám, že našel „přibližný počet výsledků: 821 000“. Tak proslulý je její případ. Nejdřív můžete kliknout na Wikipedii a zjistit si základní údaje. Jane Nelsonová se narodila v Texasu. Když jí bylo devět, zabili jí matku. Vychoval ji otec. Navštěvovala zdravotnickou školu. V jednatřiceti se stala matkou. Od pětatřiceti je hospitalizována v psychiatrické léčebně.

Taky můžete kliknout na články o jejím soudním řízení a dohledat podrobnosti. Když si některé přečtete, budete si přát, aby to nebyla pravda. Například:

JANE NELSONOVÁ SI POČKALA, AŽ JEJÍ MANŽEL ODEJDE DO PRÁCE, A POTOM NAPUSTILA VODU DO DŘEZU.

Napřed topila mě. Potom Simona, mého staršího brášku. Byli jsme dvojčata, on se narodil tři a půl minuty přede mnou. U dveří zazvonil pošťák a objevil mou matku úplně promáčenou. Pak mu řekla, ať zavolá na tísňovou linku. Zbytek příběhu jsou samé právní záležitosti ohledně toho, kdo měl pravdu a kdo ne, a pak prokazování, že je šílená.

Těm soudům moc nerozumím. Ano, opravdu mluvím v množném čísle.

Byly totiž dva.

Napřed s mojí matkou. Ten vedl k tomu, že ji prohlásili

za nepřítčetnou a nařídili jí ústavní léčení v psychiatrické léčebně tady v Texasu. Další soud byl s tátou, kvůli tomu, že nás nebránil. Nechtějte po mně, abych to vysvětlovala, on byl přece v práci, když se z mojí matky stala vražedkyně, a samozřejmě by nás chránil, kdyby býval byl doma. Jenže noviny o něm psaly docela ošklivé věci, i když ho soud zprostil viny.

S jistotou vím jediné to, že Simon neměl tolik štěstí jako já. Leží mrtvý v hrobečku v Houstonu a já trčím v tomhle hnusném hnědém domě v Garlandu s trpytivým růžovým mobilem, na kterém vyzvání melodie *Crazy Frog*, podle toho poznám, že mi volá Lisa.

Odložila jsem deník.

„Čau.“

„Vidělas to?“

„Co jako?“

„Emma Rodriguezová je oficiálně *ve vztahu*.“

Kdyby vás to zajímalo, tak Lisa je vztahy posedlá.

„S kým?“ ptám se.

„Podívej se a zavolej mi zpátky.“

„Řekni mi to!“

„Koukni se!“

Když zavěsíme, zaplaví mě vlna rozmrzelosti. Tohle dělá vždycky. Dráždí lidi takovými informacemi. Bylo by fajn, kdyby se s ní dalo povídat o důležitých věcech.

Třeba o Simonovi.

Pan doktor Madrigal tvrdil, že bych se měla snažit „hovořit o svých pocitech“ se svými vrstevníky, ale co ten o tom ví? Věčně mi připomínal, že to, co mi máma provedla, nebyla moje vina. Tak na to jsem přišla i bez něj, děkuju pěkně.

Matka mě neznala tak, jak člověk druhého doopravdy zná. Byla nemocná a mně byly teprve dva roky. Možná si řeknete, že na tom nesejde, protože se to stalo už dávno, ale to v tomhle případě neplatí. Novináři a televizní reportéři lidem s oblibou naše záležitosti připomínají.

Matčin příběh je tak slavný, že pokud se objeví zpráva o ženě, která zabila svoje dítě, skoro vždycky je tam nějaká zmínka o ní.

Takže už chápete, proč se děsím sedmé třídy a proč je to Děs s velkým D. Prostě si nedokážu představit, jak před třídou prezentuju svůj projekt na téma „Můj rodokmen“ se všemi jmény, podrobnostmi, fotkami, hlavními událostmi v naší rodině a tím, „jaké nejzajímavější propojení vidíme mezi jednotlivými generacemi“.

Lisina sestra tenhle úkol dělala loni a Lisa pořád vykládala – kromě toho, že ona ho dělat nemusí, protože ho opíše od ségry –, jak její babička kdysi zpívala na Broadwayi. Lisa tvrdila, že díky tomu určitě dostane hlavní roli ve školním muzikálu *Sázky z lásky*, což se jí povedlo, takže ji prostě nešlo umlčet.

Pochopitelně bych mohla lhát a vymyslet si úplně jinou rodinu s pěknými vlastnostmi, třeba že máme nadání pro dřevorezbářství. Mohla bych říct: *„Moji příbuzní vyráběli knihovnu pro George Washingtona. A tuhle tužku jsem právě vyřezala, podívejte.“*

Jenže stejně bych tam musela být mezi všemi těmi chlubilý jako Lisa, kteří se na tohle předvádění jenom třesou. A kromě toho by mi při lhaní zrudl krk, hlavně kdybych to musela

přednášet nahlas před vymóděnou Angelou Neeovou. S Angelou máme vedle sebe fotku ve školní ročence, ale to je asi tak to jediné, co nás dvě kdy bude spojovat.

Angela Neeová: vysoká, má zelené oči a nádherně lesklé černé vlasy. Často si ji pletou s modelkou. Ve třídě se pořád hlásí a vždycky odpoví správně.

Sára Nelsonová: malá, s hnědýma očima. Její krátké tmavé vlasy by potřebovaly upravit. Často si ji pletou s páťáčkou. Nic neřekne, dokud ji někdo nevyvolá nebo se nezeptá.

Sice teda nechci být sedmačka, která musí dělat úkol „Můj rodokmen“ a informovat tak svět o tom, že se v naší rodině dědí šílený gen, ale nechtěla bych se o mámě dozvědět něco víc? Jo, to bych chtěla. Ráda bych o ní něco zjistila a nechala si to jenom pro sebe. Jako třeba že to obě umíme s kytkama. Možná se o ně obě umíme úplně v pohodě starat tak, že hezky rostou.

3

Ukázalo se, že Emma Rodriguezová chodí s Jimmym Leightonem. Proto mě Lisa škádlila. Dobře ví, že se mi Jimmy líbí. No jo.

Když si do deníku dopíšu o problému číslo jedna a dva, počítám, kolik školních dnů ještě zbývá do začátku prázdnin. Ještě třináct dní v šesté třídě včetně víkendu. Lisa se chystá hned po skončení školy odjet na tábor, takže s ní „hovořit o svých pocitech“ moc nebudu.

Tak jsem si poznamenala, že budu potřebovat informátora, což je výraz, který jsem kdysi v noci našla ve slovníku.

informátor, –a m. osoba, která poskytuje informace, například odpovídá na otázky vyšetřovatele

Kdyby vás to zajímalo, tak stránky v mém slovníku jsou pořádně ošmatané. Oblíbená slova si zvýrazňuju modře. Táta nesnáší, když píšu do knížek, ale já miluju všechna možná slova a tohle je nezbytné.

Můj hlavní informátor by měl být táta. Jenže informátor musí mluvit a tátovi se nechce mluvit vůbec o ničem kromě toho, co je potřeba nakoupit.

Takhle třeba vypadá rozhovor s tátou:

„Máme ještě dost mlíka? A vloček? Co kdybychom si v sobotu udělali lívanečky?“

Když se mnou táta mluví, není nijak zvlášť potřeba, abych něco říkala. Musím z něj vyštourat nějaké *opravdové* informace. Táta je jako dočista zmrzlá zmrzlina a já jsem malá, měkká lžička. Naučila jsem se následující: ať se snažíš sebevíc, stejně se ti nepovede vyškrábnout moc zmrzliny a akorát ohněš lžičku.

Jako obvykle si musím poradit sama a najít odpovědi na otázky, které se mi objevují v hlavě. Jestli vás to zajímá, hledám jakékoliv náznaky toho, že začínám šílet. Čím víc informací se dozvím, tím líp se můžu chránit před světem a před mozkiem v mé hlavě, který možná bude jako ten její, a možná taky ne.

Zatím jsem přišla jen na jeden způsob, jak by se dal řešit ten problém se sedmou třídou. Pustím se do pátrání, jak se říká v krimi seriálech. Začnu sama hledat stopy. Rozhodla jsem se, že si sepišu jména všech lidí, kteří o mé matce vědí víc než já. To budou moje zdroje. Táta, babička s dědou. A samozřejmě moje matka osobně. Až nasbírám dost informací, budu vědět, co a jak.

Pod tátovo jméno si poznamenávám, že ne vždycky mluví pravdu.

1. Nespolehlivý zdroj.
2. Tvrdí lidem, že je vdovec.

Potom tu mám babičku a dědu. Jejich jména si píšu na novou stránku a doplňuju poznámky o tom, jaké stopy by mi asi mohli poskytnout.

1. Kromě táty jsou to jediní lidi, co znám, kteří mámu znali před tím „incidentem“.
2. Babička o matce kdysi prohlásila, že je bohémka.

bohém, –a m. osoba, zvláště umělec, žijící volným a neuspořádaným životem, často se neohlíží na běžná pravidla a zvyky

Podle tónu, jakým to babička řekla, mi to nepřišlo zrovna jako lichotka. Znělo to, jako když občas Lise řeknu, že její oblečení vypadá „v pohodě“, i když je naprosto jasně katastrofální.

Na další stranu deníku nadepisuju matčino jméno. Dlouho na něj hledím.

Jane Nelsonová.

Jinak stránka zůstává prázdná.

Přála bych si, abych za ní mohla přijít a říct (stejně jako náš učitel angličtiny, když zadává téma slohovky): „*Popiš prosím vlastními slovy, co se stalo ten den, kdy ses mě pokusila zabít.*“ Ale to nemůžu. Zavírám deník a vracím ho zpátky do úkrytu mezi ručníky. Potom zírám do zrcadla tak dlouho, až moje

oči vypadají jako oči člověka, který je úplně klidný a ani trochu se nebojí. V duchu si říkám: „*Chtěla bych vědět, co se stalo. Popiš mi to svými slovy, a než odpovíš, připomínám ti, že ti to nebudu mít za zlé. Tohle je prostě jen rozhovor. Moc si vážím toho, že spolupracuješ.*“

Nacvičuju si tyhle věty před Kytkou. Kdybyste četli můj skutečný deník, věděli byste určitě, že je to moje nejlepší kamarádka. Jsou jenom dvě věci, které jsme měli v úplně každém pronajatém domě: Kytka a krabici s nápisem „pelmel“. Kytku si s sebou беру dovnitř, krabici táta nechává v garáži. Když jsem se ho na ni ptala, řekl, že pod slovem „pelmel“ se skrývají věci, o kterých nevíte, že je potřebujete, dokud je neuvidíte.

Když Kytku zalévám, skoro pokaždé mám nového potížištu, o kterýho se s ní můžu podělit. Všechna tahle slova se vsakují a mísí hluboko v její hlíně. Kdyby byla tajemství jako semínka, vyrašily by Kytce takové listy, že bych z toho zrudla.

A kdyby opravdu vyrostly a vyzradily moje tajemství světu, tak vůbec nevím, co bych dělala. Asi bych lhala a tvrdila: „Ale, to tady už bylo, když jsme se sem nastěhovali. To budou tajemství nějaké jiné holky.“

4

Kytka se mnou souhlasí. Pustíme se do vyšetřování, hned jak skončí škola. Zatím musím protřpět teplé sobotní odpoledne s vědomím, že Jimmy Leighton chodí s někým.

Dnešek oficiálně nenávidím.

Snažím se moc nepoužívat slovo *nenávidět*. To je taky jeden z důvodů, proč se v televizi tak ráda dívám na seriál *Střelec*. Kovboj Lucas McCain totiž vždycky říká věci jako: „Nenávist je příliš silný výraz, neměl bys to říkat jen proto, že s někým nesouhlasíš.“ Jenže když vám zítra bude dvanáct, měli byste si celý den užívat a vyrazit do obchodáku, abyste si vybrali dárek.

Táta ovšem tenhle plán zničil, když se rozhodl, že bude radši vysedávat s Jimem Beamem, a opil se. To není nic neobvyklého. Když je střízlivý, je jako agent tajné služby. Ale dejte mu něco k pití a to zůstanu rovnou úplně sama. Takže

promiň, Lucasi McCaine aneb Střelče, ale dnešek prostě nenávidím.

Táta si Jima Beama schovává do láhve od Dr. Pepperu, ale já to stejně vím. Když pije, je to skoro pokaždé kvůli mámě. Tohle jsem přece mohla tušit, ne? Rozesmutnily ho moje narozeniny. Nikdy pro něj neznamenají zábavu, a tak jsem rovnou mohla uhodnout, že si s tím obchoďákem nemám dělat naděje.

Moje narozeniny jsou samozřejmě taky Simonovy, což je jeden z důvodů, proč je táta nerad slaví. Teda *byly* by to Simonovy narozeniny. O Simonovi mluvíme ještě méně než o matce. Jeho jméno dělá potíže desetkrát víc než jiná slova.

Je mi smutno, když se zamýšlím nad tím, co by si asi v obchoďáku vybral k narozeninám. Když vidím věci, které si pořizují kluci mého věku, občas se zarazím a pomyslím si: *Chtěl by to Simon? Bavilo by ho číst takovouhle knížku? Dělali bysme ty samé věci?* Protože to nevím jistě, dávám mu imaginární dárky. Letos to byl motorový skútr s blikajícími světly a brýle s nočním viděním. Loni jsem mu dala bumerang a *Nebezpečnou knihu pro kluky*, kterou jsem už několikrát přečetla (hlavně ty pasáže o holkách). Simon mi tuhle knížku navrhl ve snu. Oběma se nám líbila.

imaginární *příd.* vymyšlený, pomyslný, neskutečný, zdánlivý

Jo, občas si povídám se svým mrtvým bráchou. Tohle je určitě jasná známka toho, že se časem zblázním, ale s kým jiným bych si měla povídat? Kromě Kytky mě moje dvojče zná asi nejlíp.

Komu se Sára svěřuje: jednomu živému zelenému organismu a jednomu mrtvému bratrovi.

Pan doktor Madrigal mi jednou řekl, že je lepší počítat s tím, jaké věci opravdu jsou, a ne si představovat, jaké by být měly. Jenže představivost nemůžete vždycky jen tak ovládnout. Poslední dobou si často představuju, jak by to asi vypadalo, kdyby tu byla máma. Dokázala bych popsat celou stránku v deníku tím, jak by to všechno mělo být. Nebydleli bychom ve slepé uličce a nemuseli bychom se z okna koukat na nudnou šedivou zem ani poslouchat toho otravného psa, který pořád jen štěká a kouše drátěný plot. Měla bych dlouhé vlasy a copy a hezky vyžehlené oblečení. Jestli vás to zajímá, tak copy jsem neměla nikdy a skoro každý den si musím z košíku vypraného prádla vylovit zmačkané tričko.

„Nevyrazíme na nákupy?“ zeptal se táta. Položil mi ruku na rameno, z dechu mu už byl cítit Jim Beam.

„Jasně,“ řekla jsem.

Jenže pak se usídlil na gauči a pustil si western nebo nějaký krimiseriál, co si nahrál. Seriály patří mezi jeho největší koníčky a je to vlastně asi to jediné, co máme společné. Když se na ně ale dívá moc často, tak to zase znamená, že je smutný.

Řekla jsem mu, že půjdu ven a aby mi dal vědět, až bude chtít vyrazit do obchodáku. Mrkl na mě, což ve mně hned vyvolalo pochybnosti, jestli náš plán vyjde. Když vypadá takhle, většinou v tu ránu usne a hned tak se nevzbudí. Snad to tak tentokrát nedopadne, protože jsem si už naplánovala, že zajdeme do Claire's a potom do obchodu, kde prodávají iPody.

Chtěla bych zelený iPod Shuffle, abych mohla cestou ze školy poslouchat písničky, a dárkovou poukázku z Claire's. S Lisou jsme si říkaly, že tam spolu příští víkend zajdeme a něco si vybereme. Kdo by taky chtěl mít tátu za zadkem, když si zrovna vybírá fialovou kabelku nebo černé náramky?

Navíc je jasné, že i když se Lise občas povede nějaká módní katastrofa, o tom, jak sladit doplňky, toho ví pořád víc než já. Má asi dvacet párů bot a dává mi ty, co už nenosí. Nebýt Lisy, měla bych jenom tenisky a jedny hezké boty pro zvláštní příležitosti. Takové příležitosti ale obvykle nějak souvisí s babičkou a dědou, takže ty boty skoro vůbec nenosím a ani mi moc nepadnou. Lisa mi ale dala barevné žabky, abych nebyla za úplného blbečka.

Možná jsem zlá, ale já dneska prostě chci nějaký dárek. Když táta vytuhl, vzala jsem mu z peněženky dvacet dolarů. Proč bych kvůli němu měla zůstat celý den doma? Vyrážím sama na procházku do obchodáku, který je od našeho domu jenom asi jeden blok, a člověk přitom musí přejít jednu větší křižovatku se semaforey. Jen ať si táta dělá starosti, až se probudí, říkám si. Jen ať ho to pořádně mrzí, pak mi aspoň dovolí nechat si propíchnout uši. Jsem snad jediná dvanáctiletá holka široko daleko, která ještě nemá náušnice.

V obchodáku jsem strávila skoro dvě hodiny, usrkávala jsem Colu a prohlížela si časopisy, dokud mi prodavač ne zrovna mile nenaznačil, že obchod není knihovna a že si mám buď něco koupit, nebo zase jít. Tak jsem si koupila extra velké balení lentilek M&M's a románek *Chrabrý zpustlík*. Fakt by mě zajímalo, jak může být zpustlík chrabrý. Ten zlý prodavač mě u pokladny probodává pohledem, když knížku markuje.

Taky si kupuju černou čelenku s pruhem z falešných diamantů uprostřed. Lisa říkala, že takový doplněk by se skvěle hodil pro někoho, kdo má hnědé vlasy na ramena, což jsem přesně já.

Vyfotím se na mobil s novou čelenkou ve vlasech a fotku pošlu Lise.

Ona mi na oplátku posílá fotku sebe s blýskavými modrými náušnicemi a tuhle zprávu:

Nech si propíchnout usi.

No jo.

Odpovídám jí: **zapomnelas ze mam zejtra narozky?**

Jako odpověď mi posílá smajlíka.

S ušima teď nic nenadělám. Táta si myslí, že propíchnuté uši můžou mít jenom dospělé ženské, jenže co on ví o módě? Většinou ho radši kontroluju, jestli nemá každou ponožku jinou, nebo odstříhávám nitky, které mu čouhají z kapes.

Když se vracím z nákupu, vidím, že se u nás ve slepé uličce vůbec nic nezměnilo. Cikády na stromech pořád cvrkají a syčí jako chřestýši a je takové vedro, že se člověk potí, i když se ani nehne. Aspoň teď ale mají moje vlasy taky trochu šmrnc, což je momentálně moje nejoblíbenější slovo. Možná je to taky to nejdelší slovo bez samohlásky, jaké znám.

šmrnc, -u m. atraktivní styl; švih

Jediná novinka je, že k domu pana Gustafsona přijela Sanchezova zahradnická služba. Pan Gustafson si jako jediný v naší ulici neseká trávník sám. Podle mě je to tím, že má tak ohnutá záda, že vypadá jako paragraf.

Zahradnický tým asi o publikum dvakrát nestojí, ale stejně se tam jdu podívat. Kluk z Mexika s červenou čepicí na hlavě se pouští do práce. Nevypadá o moc starší než já, a to mě nutí přemýšlet, jak to, že už dokáže přeměnit zanedbaný dvorek v hladký zelený koberec s pruhy po sekačce. Měl by zkusit nějaké jiné vzory, třeba vířivé kruhy, jaké dělají mimozemšťani v obilí. Občas – jako právě teď – se mi stane, že mi mozek šrotuje tak, až zapomene tělu připomenout, aby se dál hýbalo.

Stojím nehybně jako socha, dokud ten kluk nezakašle, jako by chtěl naznačit, že mu stojím v cestě. A ono to tak nakonec opravdu je.

„Jé, promiň,“ omlouvám se a uhýbám mu. „Takže... baví tě tahle práce? Je sekání trávy v pohodě?“

„*No hablo inglés.*“

„Cože? Aha! Už to chápu.“

Ne že bych ještě nikdy nepotkala žádného cizince. Nejsem z Marsu. Ale momentálně mi to, že mi ten kluk nerozumí ani slovo, přijde jako úplný poklad. Mohla bych říct cokoli.

„Duha čokoládový dort zima sníh veranda.“

Přikývne, jako kdyby tenhle blábol v plynulé ufonštině dával dokonalý smysl. Má staré boty s fleky od trávy, a tak si říkám, že kolika lidem asi jezdí takhle pracovat. Musí to být zábava. Člověk pracuje venku a každý den vidí něco nového. Zapišu si to do deníku jako možnou variantu svého budoucího povolání. Ráda bych se podívala do tolika různých ulic a čtvrtí. Vsadím se, že bych hned poznala všechny pronajaté domky. Jsou totiž hnědé, roste kolem nich nejvíc plevel a stejně jako náš dům mají většinou na zahrádce ztrouchnivělý pařez. Podobný dům stojí i o blok dál a lidi, co tam bydlí,

si na svůj pařez dali kytku v květináči, jako by ho snad chtěli nějak příkrášlit. Tu kytku bych ráda unesla, protože jinak by se taky mohla hanbou propadnout do země.

Kluk s kšiltovkou stojí a čeká, jestli ze mě ještě něco vypadne. Většinou se vám dost uleví, když svoje tajemství řeknete nahlas. To jsem se naučila ze svých rozhovorů s Kytkou. Není sice člověk, ale je to živá bytost, takže mě rozhodně slyší.

Pouštím se do toho.

„Nikdy jsem si s žádným klukem nedala francouzáka,“ svěřuju mu, zatímco vykládá z dodávky fukar na listí.

To by bylo jedno tajemství.

„Táta mě jednou nechal řídit auto.“

Druhé. Je to v pohodě, pořád tu stojí přede mnou.

Potom se odmlčím a zhluboka se nadechnu. Kdykoli se někdo dozví, že jsme *ta* rodina a že moje matka je *ta* ženská a já že jsem *ta* holka, odstěhujeme se pryč. Ale právě teď je moje touha všechno to vyklopit skoro neovladatelná.

Kdybych ti řekla, jak se jmenuju, mohl by sis mě najít na internetu. Kromě zmínky o mém dvojčeti Simonovi bys taky zjistil, že jsem dcera té ženské. Dcera té šílené ženské.

Kluk nakloní hlavu na stranu a zamžourá, jako kdybych mu do očí posvítila baterkou. Pustí fukar a projde okolo mě dodělat svou práci.

Mohla bych mu to říct, ale za jeden den už jsem toho napovídala dost. Stojím na obrubníku, cucám už skoro rozteklé lentilky a koukám na něj, jak odklízí listí, a chodník začíná být jako nový. Další dva chlapi ze zahradnictví nakládají nástroje, popíjejí limonádu a sedají si do otevřených zadních dveří dodávky.

Jeden z nich říká něco, co toho druhého rozesměje. Teď bych chtěla umět aspoň trochu *español*, což ovšem neumím.

„Jde vám to fakt dobře,“ říkám. Kluk s červenou kšiltovkou právě něco nastavuje na fukaru a znovu se na mě koukne. Tak ukážu na trávník a dám palec nahoru, protože to je určitě univerzální znamení uznání. Kluk přikývne.

„Super, tak zase někdy,“ povídám.

Přecházím dokola naší slepou uličkou, mávám odjíždějícím zahradníkům a přemýšlím, na co by se mě ten kluk s červenou čepicí asi zeptal, kdyby uměl anglicky, jaké tajnosti by asi tak mohl mít. I když vážně nemám ráda lidi, co do všeho musí hned strkat nos, taky si čas od času ráda poslechnu nějaké pikantní tajemství.

Tohle je dost možná nejnudnější odpoledne ze všech odpolední v dějinách. Táta je pořád opilý.

Nakoukla jsem dovnitř přes prosklené dveře a samozřejmě ležel rozvalený na gauči, jedna ruka mu visela přes okraj podušky dolů a druhou měl položenou na čele, jako kdyby uslyšel nějakou hroznou zprávu a zkameněl.

Knihovna je moc daleko na to, abych tam šla v tomhle vedru pěšky, a tak tvrdnu na dvorku s Chrabrým zpustlíkem a rozpuštěnýma lentilkama bez možnosti obohatit se novými vědomostmi. O tom, co vím o tomhle hloupém městě, už bych klidně mohla napsat knížku. Sepsala jsem si o něm celou kapitolu do deníku pro případ, že se proslavím a budu jednou muset napsat paměti. Haha!

Bydlíme ve čtvrti, kde se všechny ulice jmenují po slavných vysokých školách. Možná vás napadne, že se takhle pozná

nóbl místo, ale to tady vážně neplatí. Právě naopak. Nemyšlím, že je tady moc lidí, kteří chodili na vysokou. Lisina máma tvrdí, že všichni lidé jsou součástí Kristova těla, takže někdo musí být podpaží. Podle ní je Garland pilně pracujícím podpažím státu Texas. Tělo se bez podpaží neobejde, ale není to moc pěkná část a občas trochu páchne, hlavně když bydlíte po větru od čističky odpadních vod, což je náš případ. Když nepočítám přerostlé stromy osekáné v půli, aby větve nebránily elektrickým drátům, moc přírody tady nebudete, jestli vás to zajímá. Ale jsou tu milí lidi a někdy se na vás usmějí jen tak, bez zvláštního důvodu.

Kdybychom s tátou byli taková ta rodina, která postává na trávníku před domem a skamarádí se s doručovatelem novin nebo při zalévání zamává lidem na ulici, znali bychom spoustu zajímavých lidí. Ale my nejsme zalévači. Ani nemáme předplacené noviny. Sousedy známe od vidění, ale to není, jako bychom je znali doopravdy.

Sousedy musím tajně špehovat z okna svého pokoje nebo z pařezu na zahrádce. Odtamtud vidím naše sousedy se všemi jejich barvami. U nás v uličce máme rodiny ze čtyř různých zemí: z Mexika, Indie, Íránu a Vietnamu. A táta říkal, že pan Stanley se o Vánocích oženil s Ruskou. Moc by mě zajímalo, jak to asi zjistil, když s nikým nemluví.

Z okna jsem vypožadovala, že lidi z naší ulice hodně pracují. Každé ráno mě probudí kašlavé zvuky starých nákladňáků a dodávek, které se vydávají do svých světů. Není těžké uhodnout, co celý den dělají. Pokud třeba potřebujete nějaké řemeslníky, nemusíte volat na informace. Prostě se podívejte z okna, najdete si službu, kterou potřebujete, a na dodávce

nebo nákladáku uvidíte číslo spolu s velkými nápisy tiskacími písmeny.

INSTALATÉRSTVÍ JENNINGS

MALÍŘ-NATĚRAČ NGUYEN

ÚDRŽBA BAZÉNŮ BOB

Když jsem byla jednou nemocná, zůstala jsem doma a rozhlížela se z okna po okolí. Když všichni sousedi odjedou do práce, je takové ticho, jako byste na pár minut měli celou ulici jenom pro sebe. Dokud nezačnou jezdit školní autobusy. A pak uvidíte, jak stejným směrem vyrážejí děcka na kolech nebo pěšky. Vypadají jako ospalí roboti s batůžkama.

Když se zvedne vítr a pohupuje větvemi dubů u paní Dupreeové, uslyšíte i zvonění kostelních zvonů. Podle tohoto zvuku poznám, jestli si mám brát bundu, nebo ne. V pondělí uslyšíte, jak ulicí s houkáním projíždí popelářské auto. Pokud vydržíte být úplně zticha, odpoledne možná zaslechnete přerušované zvuky poštácké dodávky, která k nám přijíždí kolem třetí.

Později odpoledne jsem sledovala, jak se zase všechno vrací zpátky. Opačným směrem přijedou do ulice školní autobusy a objeví se zase děcka ze školy, teď možná s těžšími batůžky. Auta řemeslníků se taky vrací, ať už byla přes den kdekoliv, a zase zaparkují před svými domy. Při vystupování se všichni podívají, jestli přišla nějaká pošta. A chvíli na to ucítíte, jak se na sporácích nebo zahradních grilech vaří večere. Z těch exotických vůní se mi sbíhají sliny, jen si ta jídla představím. A zatímco se chystá večere, děti jezdí na kole nebo skáčou pánáka, dokud je jejich mámy nezavolají s přízvukem, jaký jste nikdy v životě neslyšeli. Po západu slunce převládne zurčení zahradních zavlažovačů a cvrkot cikád.

Takže nakonec se v Garlandu přece jen ještě můžu něco naučit. Je to čtvrté město v Texasu, kde jsem doma. Pana doktora Madrigala by potěšilo, že jsem se o tuhle informaci podělila s Lisou.

Jestli vás to zajímá, mám pro každé město zvláštní deník. Čtyři různé deníky, čtyři různé barvy. Začala jsem v Galvestonu (modrý), pak jsem se přestěhovala do Waca (žlutý), potom do Tyleru (červený) a teď si píšu do světlehnědého deníku tady v Garlandu. Nejvíc se mi líbilo bydlet u oceánu v Galvestonu, tam to bylo hrozně krásné. Na podlaze v kuchyni býval věčně písek a skoro celý rok jsme mohli nechat otevřená okna. Když táta přišel z práce, vyrazili jsme na procházku podél šedozeleného moře a sbírali jsme mušle. Ale znalo nás tam moc lidí, tak jsme se museli přestěhovat. Táta říkal, že je mu nepříjemné, i když má třeba jen zajít do obchodu, což naprosto chápu.

Chvilí před tím, než jsme se odstěhovali z minulého domu v Tyleru, poznala tátu v supermarketu nějaká ženská v tílku s hlubokým výstřihem. (Táta o ní pak prohlásil, že měla povislá prsa, což je výraz, který bych chtěla používat častěji.)

povislý příd. svěšený tíhou, ochablý

Hledali jsme zrovna zralé broskve, čichali jsme si k nim a vybírali jsme ty nejlepší, když k nám nakráčela tahle ženská a prohlížela si tátu, jako kdyby viděla poprvé v životě muže. Přejížděla po něm očima sem a tam, nahoru a dolů. Lidi se na vás dívají dost ošklivě, když vás soudí. Hlavu mívají nakloněnou na stranu a nakrčují nos, jako by je do něj praštil

smrad ze zkaženého jídla. Paní Prsatá měla přesně tenhle výraz. Kdybyste se podívali do zrcadla ve chvíli, kdy někoho soudíte, tak už to nikdy neuděláte. Není to hezký pohled.

„Pořád si nejsem jistá, jestli vás neměli zavřít do vězení,“ prohlásila. Tím naše nakupování skončilo. Nechali jsme vozík vozíkem a odešli pryč. A řeknu vám, že od té doby mi ženské s povislými prsy připadají podezřelé.

Slunce už zapadá a táta pořád spí na gauči. Zeslabuju televizi a přikrývám ho hnědou dekou. Je zvláštní uvědomit si, že jako rodič se tady chovám já. Před dvěma týdny mi řekl: „Ne, nemůžeš jít s Lisou na film, který je nevhodný pro mládež. Je mi jedno, že podle její mámy to nevadí. Dáš mi na ni číslo na mobil, abych ji upozornil, že se mi to nezdá vhodné?“

Ale teď jsem to já, kdo mu přináší dva paraleny a sklenici vody na stolek v obývacíku, kde by měl spíš být, řekněme, dárek k narozeninám.

K večeri si dávám vafli, oblékám si vybledlé pyžamo a přesouvám se do postele. Snažím se usnout, ale nejde to. V hlavě mi to pořád šrotuje. Tenhle den nebyl ničím výjimečný. Teď jsem si měla hrát s novým iPodem. Večeri jsme si měli dát v restauraci. Vafle rozhodně nenahradí dort.

Jeden z Kytčinyých lístků na mě mávl, když zachytil závan z ventilátoru.

„Kdyby ten kluk najednou zjistil, že rozumí anglicky, a někomu řekl, že jsem se nikdy nelíbala s žádným klukem, byl by to průšvih,“ povídám jí. Neodpovídá, ani mi nezamává.

Převalím se a hledím do stropu. Občas se člověk chová divně a později o tom přemýšlí, když se nahoře nad ním otáčí ventilátor. Co když se chovám podivně proto, že se brzo zblázním jako moje matka? Možná bych měla zavolat do nemocnice a zjistit, co má člověk dělat, když zpozoruje příznaky. Možná by mi vyšetřili mozek. Potom bych dostala od doktora potvrzení, že se nemůžu zúčastnit toho projektu s rodokmenem.

Sára je omluvena z psychiatrických důvodů.

Vydržím zůstat vzhůru, abych si počkala přesně na tu chvíli, kdy odbije dvanáctá. „Všechno nejlepší,“ popřeju si. „Tady máš dárky.“

Aspoň jsem si darovala novou knížku, a už jsem ji i skoro dočetla. Ukázalo se, že zpustlík je slovo, které si do svého slovníku asi nepřidám. Aspoň ne v tom významu, jak ho používají v Chrabrém zpustlíkovi.

zpustlík, –a m. hanl. zhýralá osoba, která vede prostopášný život

Jak se mi často stává, musela jsem si vyhledat i význam dalšího slova, které se v té definici objevuje.

prostopášný příd. neřestný, nemravný, vyznačující se nevhodným chováním

Lámu si hlavu, jestli znám někoho, kdo odpovídá popisu zpustlíka. Neznám nikoho, kdo vede prostopášný život. Ale viděla jsem spoustu starších holek, kterým z džínů vykukují kalhotky. Některé z nich si to fotí a posílají ty obrázky klukům. Budu muset vyzkoumat, jestli zpustlíkem může být i holka. Vypadá to, že ano.

Protože zítra mám narozeniny, bude se ode mě očekávat, že začnu používat nová slova. Možná se mi podaří do nějakého rozhovoru propašovat *prostopášnost*.

Doufám, že až mi bude dvanáct, bude všechno jiné než v jedenácti. Jenže v to doufám každý rok a většinou se nic moc nezmění. Dneska ráno jsem si ale všimla, že věci v mém pokoji vypadají, jako by patřily nějaký mladší holce. Možná že to bude první rozdíl. Budu si to tady muset zařídit trochu jinak, třeba si přidat do šatníku víc černých věcí, které by ladily s mojí krásnou novou čelenkou. Doufám, že mě táta vezme do obchodáku nebo do kina. Možná se mi v něm podaří vyvolat takový pocit viny, že mi dovolí nechat si propíchnout uši. *Viš, čekala jsem, že mě vezmeš do obchodáku, ale pak ses opil...* Cha! Jako bych někdy měla odvahu říct něco takového nahlas.

Chvilí po půlnoci, když už mi je oficiálně dvanáct, se po špičkách vykradu z postele. Našlapuju lehounce, jako by podlaha byla z vaty. Táta spí, takže si nemůžu udělat další vafli, aniž bych ho vzbudila. Náš topinkovač je tak hlučný, že by vzbudil i sousedy. Takže si ji беру jen tak samotnou a nerozpečenou a utíkám zpátky do pokoje. Možná táta později udělá palačinky. Nebo skočí pro koblihy, jako skoro každou neděli.

Rychle, než se probudí, vylovím skutečný deník a píšu si seznam. Narozeniny беру jako nový začátek, stejně jako někteří lidé začínají odznova na Nový rok. Moje babička to tak dělá. Letos si předsevzala, že zkusí nějaký jednodušší účes, začne pravidelně chodit do knihovny a taky pěstovat rajčata.

Píšu si cíle, jako třeba že si zlepším držení těla a naučím se malovat si oči zelenými a modrými stíny. Chtěla bych se dozvědět něco o svědcích Jehovových, a proč jim táta odmítl otevřít, když u nás zvonili. Čeho asi tak byli svědky a proč to lidé nechtějí slyšet?

Dnes si do deníku sepisuju nové cíle:

- dát si s klukem francouzáka
- mít pestřejší život
- nechat si propíchnout uši
- naučit se aspoň trochu španěl
- sledovat známky šílenství (haha)

Kéž bych tu teď měla svoje staré narozeninové seznamy. Vytáhla bych je z krabice a počítla si o svém starém já. Tyhle seznamy si píšu od osmi. To byly narozeniny na prd. *Na prd* je tak strašně problémový výraz, že ho nemůžu před tátou vůbec vyslovit. Táta většinou dělá chytrého, pokud jde o spisovné vyjadřování, protože je profesor. Občas ale potřebujete slovo, které přesně sedne, i když ho použijete jenom v duchu.

Ani vám nebudu vyprávět, jak hrozné ty narozeniny byly. Řekněme, že kdybych chtěla napsat článek nazvaný „Deset tipů na příšernou narozeninovou oslavu“, neměla bych s tím nejmenší problém.

1. Dejte si studenou pizzu v bufetu.
2. Jděte domů.
3. Nechte tátu, aby se pomiliontė podíval na film *Hodný, zlý a ošklivý*.
4. Nechte tátu pít.
5. Darujte dceři domeček pro panenky, který se hodí tak pro pětileté děcko.
6. Prohlédněte si blahopřání od šílené matky.
7. Vyptávejte se táty na šílenou matku.
8. Pomozte tátovi uklidit poté, co si „omylem“ rozlil pití.
9. Beze slova snězte kus dortu.
10. Čtěte si knížku, dokud neusnete.

Jak říkám, někdy nezbývá než použít přesné slovo, ať je to potížísta, nebo ne. Existuje snad něco, co by takový den popsaló líp než *na prď*? Já o ničem nevím.

Od toho mizerného narozeninového víkendu uplynuly dva týdny. Teď konečně přišel poslední mizerný den šesté třídy. Zabrání to ale našemu angličtináři panu Wistlerovi, aby se nám ještě na poslední chvíli snažil něco nacpat do hlavy? Ne. Jenže je to beznadějně. Všichni ho ignorují.

Neklidně sedím v lavici a přeju si, abych uměla proklouznout oknem a mohla si začít opalovat nohy podle pásků u žabek. Ne že by mě snad čekalo nějaké fantastické léto. Pitomé léto je pořád problém číslo jedna. Pořád ten samý Houston s dědou a babičkou. Stejná nuda. Všechno stejné.

Tohle jsou ingredience, které tvoří typické nudné léto Sárý Nelsonové:

- Jeďte přímo do Houstonu. Rozhodně cestou nezastavujte kvůli ničemu, co by mohlo být aspoň trochu zajímavé, jako třeba

ba kvůli největší botě světa, sjezdu z dálnice nebo karamelovo-oříškovému dortu.

- Po příjezdu k prarodičům se okamžitě začněte v televizi dívat na předpověď počasí.

- Sledujte, jak babička stojí u okna v kuchyni a několik hodin se snaží spárovat černé a modré ponožky.

- Běžte do města na setkání se starostou, protože tam podávají večeri zadarmo a přece by bylo zajímavé poslechnout si projev místního politika, nebo ne? (Odpověď zní: Ne.)

- *Konečně* se dočkejte toho zábavného dne, kdy babička vytáhne šití, a vyrábějte společně vycpaná látková zvířátka, jako třeba červeného velblouda s černými třásněmi, a vyslechněte si od babičky, že jste moc pěkná. (Proč nemůžeme k téhle části prázdnin přeskočit rovnou?)

- Léto uzavřete trapným nakupováním s babičkou, při kterém vám koupí šaty jako pro malou holku, co se prostě nedají nosit. Ledaže by se konala soutěž o nejhnusnější šaty roku, tu bych vyhrála na celé čáře.

Tak na tohle se můžu těšit. A dál už jen na to, že budu pátrat, jak vyřešit Problém číslo dva: ten děsivý projekt o rodině v sedmé třídě.

Mezitím pan Wistler mluví takovým tím způsobem, jako když mají dospělí pocit, že vám dělají laskavost, když se podělí o nějaká moudra. Jako by jejich nejoblíbenějším hitem byl vlastní hlas. Učitel pořád dokola vypráví o naší „esemeskové generaci“, jak umíme přemýšlet jen vytukáváním zpráv a jak kvůli technologiím vznikl zhuštěný jazyk plný zkratek, kterému by naši prarodiče nerozuměli.

„Psali byste takhle na počítači?“ vyzvídá. „Nebo dokonce kdybyste měli v ruce opravdovou tužku a papír?“

Prohlížím si prsty na nohou a uvažuju, jestli si mám příště nalakovat nehty na fialovo, nebo na světlorůžovo. Fialová se mi líbí víc, ale zase jsou vidět všechny chybičky, když přetáhnete mimo nehet, což se mi občas stane.

Potom učitel napíše na tabuli:

Nn, huste! Tnm! LOL!!! Jako nvm... Tvl povíme si, az budeš zS. Taxe ozvi! Pa pa, mucky muck :3

Samozřejmě je legrační vidět to napsané na tabuli od učitele, takže se musíme trochu smát.

„A proto vás chci vybídnout, abyste celé léto zkoušeli psát někomu dopisy. Pište normální slova bez zkratek. Napište povídku. Napište sbírku básní. Cokoliv. Hlavně aby v tom byla celá, správně napsaná slova. Tak, jak se píší ve slovnících.“

Ha! Tak tohle už umím, pane W!

„A než řeknete ,Tnm, pane učiteli, to jako fakt?‘, tak si ještě něco poslechněte. Nemůžu vás známkovat, protože příští rok vás už nebudu učit. Takže vám nabízím místo známek něco jiného. Odměnu! Kdo mi ukáže důkaz, že opravdu pravidelně psal, ten ode mě na začátku školního roku dostane iPod Nano.“

Zvedne lesklou plastovou krabičku se zeleným iPodem uvnitř. Šťěstí zabalené v umělohmotném obalu. Chci ho.

Kdosi ve třídě prohlásí, že to je pitomost. *Dobře*, pomyslím si. Aspoň mám o jednoho soupeře méně.

„Je to pitomost,“ opakuje učitel. „Zajímalo by mě, jak byste tu myšlenku v esemesce. Uměli byste napsat souvislou větu? Nebo je na to taky nějaká zkratka?“

„Pruda,“ odpoví Dale Baker. „To bysme řekli.“

„Zajímavé,“ přemítá učitel. „Tak vidíte, máme tu potíž. Moc rád čtu a stojím tu před třídou plnou budoucích spisovatelů. Budu potřebovat speciální esemeskový slovník, abych přišel na to, o čem píšete?“

Vyzkoušejte následující: Kamarádům posíláte zprávy bez mrknutí oka. Já chci, abyste zkusili psát dopisy o tom, co jste zažili, čeho jste si všimli, jak na vás působí tohle roční období, jak voní kytky. Představte si, že bydlíte v Indii a máte opici. Buďte rádi, že si v parném dni můžete dát limonádu. Dělejte, jako byste byli u vás doma cizí a právě jste si všimli, že je na stropě nějaká prasklina. Mohly by to být dveře do tajné místnosti. Pište dopisy někomu, koho jste zahlédli v restauraci. Nebo třeba někomu slavnému, ať je to žijící, nebo mrtvá osobnost.

Můžete klidně psát i své oblíbené literární nebo filmové postavy. Ptejte se na věci z jejich života. Na jejich rozhodnutí. Co kdyby Harry Potter přijel do Texasu? Povězte mu, co na něm máte rádi. Pište o tom, co vás na něm zajímá. Hrajte si, že se s ním nebo jakoukoliv jinou postavou máte na konci prázdnin setkat. Probuďte v sobě zvědavost a užívejte si radosti z psaní bez zkratk.

Rozhlížím se po třídě. Je jasné, že úplně všichni tady budou psát Harrymu Potterovi.

Pan Wistler dodává: „A jestli vás nenapadá nikdo, komu napsat, můžete psát mně. Ale varuju vás, možná vám odpovím!“

„A je to povinný?“ ptá se Jimmy Leighton.

Jestli vás to zajímá, tak Jimmy Leighton je jediný kluk z celé školy, který chci, aby si mě všiml.

Mimochodem, s Emmou Rodriguezovou vůbec nechodí. Jen si na Facebooku vymýšlela, asi přání otcem myšlenky. Nevýčítám jí to. Jimmy má nejzlatější blond vlasy a na první pohled se obléká nejlíp ze všech kluků ve škole.

Když ho potkám, z hlavy mi vypadne všechno ostatní a vidím v duchu jenom zpomalený záběr toho, jak přichází. Tak krásně se na něj dívá. Měl profil na Facebooku a já jsem si ho tam prohlížela, protože jsem to mohla dělat v klidu a potají. Ale hodně lidí mu tam psalo hlouposti, jako že je na kluky, jenom proto, že měl na sobě kdysi vestičku, a tak si profil zrušil. Kéž by k nám do školy přišel Lucas McCain, ten z westernů, a těm blbečkům domluvil.

Učitel se snaží Jimmymu vysvětlit, o co mu jde, ale mně v hlavě zní jen: *Klidně piš mně, Jimmy. Jen mi napiš! Mně se vestičky líbí!*

„Pane Leightone, nemůžu vás k tomu nutit, ale doufám, že to alespoň zkusíte.“

Pan Wistler přechází sem a tam s rukama hluboko v kapsách. Takhle vyvedeného z míry jsem ho viděla jen jednou, když jsme četli *Dárce* od Lois Lowryové. Potom vytáhne velkou krabici a začne nám rozdávat sešity na slohovky.

„Teď si otevřete sešity a pusťte se do toho. Napište prvních pár vět skutečného dopisu nebo příběhu a cestou ze třídy mi je ukažte, abych viděl, že nemluvím jen tak naprázdno. Dě.“

Třídou zazní tolik mručení a brblání, že by je člověk nespočítal. „Nevím, co mám psát,“ reptají všichni. „Mě nic nena-

padá, pane učiteli. To snad po nás nemůžete chtít.“ „Vy jste ale hroznej, pane učiteli.“

Pan Wistler na to odpovídá: „Většina lidí ani neví, co si doopravdy myslí, dokud si to nezapišou. Vy nechcete vědět, co si doopravdy myslíte?“

Na mé lavici přistane zelený sešit, což vezmu jako znamení, že ten iPod vyhraju. Už tu hudbu slyším. Tohle je snadné. I normálně víc píšu, než mluvím. Zadívám se na nepopsanou stránku. Bleděmodré linky křičí, abych je zaplnila. Koušu gumu na konci tužky a přemýšlím, jaké by to asi bylo, bydlet v Indii a mít opici, která pije limonádu, zatímco vám nad hlavou zuří tornádo. Puklinu ve stropě na chodbě už máme a vede na půdu ke spoustě všelijakých pavouků. Tam se ukrývá výborný příběh.

Než bys řekl *léto*, pouštím se do psaní. Pan učitel měl pravdu. Nevěděla jsem, že si myslím něco takového.

Milá Mary,

mám na tebe otázku. Připomněl ti někdo, že mám narozeniny, nebo jsi to datum znala z hlavy? Já jsem totiž myslela, že na to zapomeneš. A taky jsem zvědavá, jak slavíš narozeniny ty. Míváte u vás dort?

Začít *Milá Mary* bylo chytré, nikdo nepřijde na to, o čem přemýšlím. V kriminálkách se tomu říká, že pod svícnem bývá tma. Problém je v tom, že moje tělo nechtělo, aby na tohle mozek přišel. Zrudnul mi totiž krk a udělalo se mi vedro. Vzhlednu od svého sešitu. Pan učitel se usmívá. Na mě. Využil snad moje tajemství? Řekla bych, že možná ano. Ales-

poň částečně. Dnes jsem se málem prozradila, skoro jsem si zapomněla krýt záda. To se taky říká v kriminálkách.

Vytrhávám stránku, překládám ji napůl a strkám ji dozadu do sešitu. „Pospěš,“ říkám si. „Napiš něco jiného.“

Ruka mi kmitá nejrychleji, jak to jen dovedu.

Milý Atikusi Finchi,

píšu ti, protože nejlepší učitel angličtiny na světě, pan G. Wistler, nám ve škole zadal písemný úkol. Máme si vybrat nějakou známou postavu a napsat jí. Úplně s jistotou to nevím, ale myslím, že jsem jediná, kdo píše tobě. Což je pro mě jen dobře. Většina mých spolužáků píše dopis Harrymu Potterovi nebo Katniss. Možná ses s nimi někdy potkal v knihovně. Když jsem byla malá, myslela jsem si, že po zavíračce všechny postavy ožijí a vystoupí z knížek ven.

Nicméně se musím přiznat, že jsem se s tebou poprvé neoznámila v knížce. Zřejmě si slyšel o tom, že podle té knihy o tobě natočili film. Viděla jsem tě jednou pozdě večer, když se táta díval na film *Jako zabít ptáčka*. Říkal, že je to dobrý příběh. Potom v polovině usnul, ale já jsem se dívala dál. Bylo to asi před rokem. Na tom příběhu se mi líbilo strašně moc věcí. Pak jsem zjistila, že máme doma knížku. Přečetla jsem ji za čtyři dny.

Pan učitel Wistler říkal, že bychom měli napsat, co nás na té naší vybrané postavě zaujalo. Prý bychom měli vymyslet jednu nebo dvě věci, na které bychom se zeptali, kdybychom si s ní mohli posedět u snídaně a popovídat si. Ta nejdůležitější otázka, která mě napadá, je: Proč ses rozhodl obhajovat Toma Robinsona? V knize jsi řekl, že to bylo správné rozhodnutí.

Jenže lidé nedělají vždycky správné věci. Já většinou poznám správnou věc tak, že si sepišu všechny možnosti a potom zakroužkuju tu nejtěžší. Ta nejtěžší je skoro pokaždé ta správná. Ale taky může člověka dostat do potíží. Zajímalo by mě, jestli jsi to udělal stejně jako já. Seděl jsi na verandě před domem a sepisoval si různé možnosti, jestli máš, nebo nemáš hájit Toma Robinsona? Věděl jsi předem, že ti někteří lidé budou nadávat a vysmívat se ti? Podle mě ses rozhodl správně. Proto jsem si tě tak oblíbila. A taky se mi líbí, jak mluvíš se svými dětmi, Čiperou a Jemem. Ráda bych si s vámi všemi někdy dala snídani.

S pozdravem
Sára Nelsonová

Zvoní. Jen pár žáků nechá pana Wistlera nahlédnout na první větu. V odpadkových koších na chodbě skončí hromada sešitů, to se můžete vsadit.

Pan učitel si čte můj dopis a potom mi sešit vrátí, jako by to bylo něco křehkého. „Hmm,“ povídá, „to je ale zajímavý dopis, hlavně ta část o nejlepším učiteli angličtiny. Doufám, že budeš psát dál, Sáro. Líbí se mi, jak píšeš.“

„Děkuju.“ Beru si sešit a vydávám se ke dveřím.

„Počkej, Sáro,“ volá na mě. Otočím se a vidím, že drží iPod. Háze mi ho vzduchem a já ho jako zázrakem chytím. Nikdy v životě jsem nechytla balon ani nic jiného.

„Nikomu to neříkej,“ mrká na mě.

Snažím se poděkovat, ale vyjde ze mě jenom zašeptání.

„A teď si běž užít nejlepší léto v životě,“ dodává.

Cha! Tak tohle je nejtěžší úkol, jaký mi mohl dát. Ale když

nic jiného, moje nudné léto teď aspoň bude mít vlastní hudební doprovod.

Jdu chodbou a cítím se zvláštně. Hned v prvním koši si všimnu několika sešitů. Doufám, že se nikdo nedívá, a popadnu je. Otevírám první z nich:

MILÝ HARRY,

Spolu s iPodem si je dávám do batohu.

Balím si věci ze skříňky, většinou jsou to samé krámy od papírů po poslední kousek žvýkačky. Nezůstane po mně ani stopa. Ještě se zamýšlím, co se slohovým sešitem, a modlím se, abych cestou domů neumřela a někdo ze sanitáků u mě nenašel ten dopis, který začíná slovy *Milá Mary*. Bože, dopřej mi aspoň, abych se dostala v pořádku domů a mohla ho roztrhat na milion kousíčků.

8

Pokud jde o Lisu, musím být opatrná. Dalo by se říct, že je to moje nejlepší kamarádka, ale když nemáte skoro žádné přátele, je výraz *nejlepší* relativní. Je to kamarádka, stojí při mně, a kdybych neměla vůbec žádné kámošky, vyčnívala bych mezi ostatními jako modrá slunečnice. Lisa tvrdí, že dokáže o ostatních holkách hodně poznat z toho, jak naklání její hlavu.

Takže když ke mně přijde a ptá se: „Co s tebou je? Červenáš se! Ty jo, že ti napsal nějaký kluk?“, musím se vzpřímenou hlavou odpovědět: „Vůbec ne.“

Lisin úsměv dneska září extratřpytivým růžovým leskem na rty a vlasy má stažené dozadu parádní kostkovanou čelenkou. Nikdy jsem ji neviděla smutnou. To se mi na ní líbí. Kdyby Lisa měla být barva, byla by žlutá.

A taky mi dala k narozeninám náušnice.

Náušnice. Do propíchnutých uší.

Ona mě tak provokuje!

„Teď ti musí dovolit, aby sis je nechala propíchnout,“ řekla mi.

„Hmm. Kéž by.“

„Prostě to zkus.“

Z toho, co Lisa neví o mém tátovi, by se dala napsat celá knížka. Knižka, kterou by Lisa nikdy nečetla.

„Dělej, jdeme,“ pobízí mě rychle a překotně, jak má ve zvyku. To je celá ona, většinou chce být už někde jinde, než kde právě je.

A tak vystřelíme ven ze školy a nadšeně probíráme její prázdninové plány, co zábavného zažije a že jí mám psát a „Nezapomeň, že máme tu dohodu, že si do konce prázdnin dáme francouzáka s nějakým klukem. Pošli mi esemesku hned, jak se to stane.“ Na první líbání se z nějakého důvodu upíná, skoro jako by jí mělo změnit život. Myslí si, že se to nějak projeví i navenek, že bude vypadat starší nebo bude držet hlavu jinak než dřív.

Já si tím nejsem tolik jistá, a i kdyby – proč bych měla chtít, aby o tom ostatní věděli? Osobně bych měla větší radost, kdyby si kluk všiml toho, co čtu, a řekl, že se mu ta knížka líbí taky. To mi přijde jako lepší důkaz zájmu než nějaké líbání, které vynalezl jakýsi Francouz.

Pan učitel Wistler, který je právě mým nejoblíbenějším člověkem na planetě, říká, že postavy jsou zajímavější, když v příběhu něco zažijí. Podle mě tohle určitě platí i ve skutečném životě, takže se pokusím tohle léto vyzkoušet rozmanité věci. Francouzský polibek by rozhodně byl něco nového,

a z toho důvodu jsem si ho taky přidala na seznam. Bude ale těžké to provést. Vážně netuším, jak mám najít někoho, s kým bych se mohla líbat, když budu celé léto uvězněná u babičky s dědou. K nim ani nikdo nechodí sekat trávu.

Lisa má sraz s mámou na parkovišti a já vyrazím na autobus.

V autobuse to dneska vypadá jako na divoké párty. Ostatně je taky poslední den školy. A poslední jízda autobusem. Kdybych byla člověk, co pořád říká „Díky bohu!“, teď bych prohlásila: „Díky bohu, že je dnes poslední den, kdy musím jet autobusem!“ Radši bych šla celou cestu domů pěšky, ale ne, to se nikdy nestane, protože táta má „obavy o moje bezpečí“. Měl by se aspoň jednou projet tím autobusem, to by se o moje bezpečí teprve začal bát.

Například tu spousta lidí smrdí a nechovají se zrovna hezky k novým žákům, hlavně pokud jsou to chudí šestáci. Když jste v šesté třídě, ostatní většinou nepotřebují kromě věku žádný další důvod, aby se do vás začali navážet. Moje výhoda spočívá v tom, že jsem se naučila zpozorovat Šipky dřív, než si všimnou ony mě. Šipky jsou soukromé pojmenování, které jsem vymyslela.

Šipka, -u m, kluk nebo holka, který si najde něčí slabost, využije toho a chová se hnusně

Když používám tohle slovo, můžu jim nadávat, aniž by o tom věděli. Navíc to slovo sedí. Představuju si, jak jejich urážky letí vzduchem a zabodnou se do vyhládnuté oběti. Není těžké takovou Šipku poznat. Mají rádi velké publikum